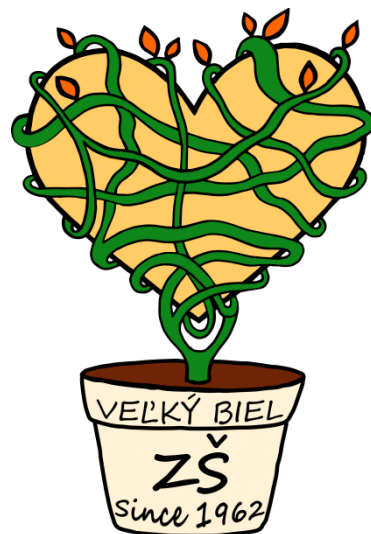

Základná škola, Školská 4, 900 24 Veľký Biel

Stratégia školy pri prevencii závislosti

2013/2014

OBSAH

LEGISLATÍVA	3
ÚVOD	3
DROGOVÁ PREVENCIA	4
PRIMÁRNA PREVENCIA DROGOVÝCH ZÁVISLOSTÍ	4
ZÁKLADNÉ PRINCÍPY	4
CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY PREVENIE	5
POSTUP PRIMÁRNEJ PREVENIE	5
SEKUNDÁRNA PREVENIA	5
KOORDINÁTOR DROGOVÝCH PREVENCIÍ	6
OBSAHOVÁ NÁPLŇ PRÁCE KOORDINÁTORA.....	6
<i>Smerom k vedeniu školy</i>	6
<i>Smerom k triednym učiteľom a ostatným pedagogickým pracovníkom</i>	6
<i>Smerom k rodičom</i>	6
<i>Smerom k žiakom</i>	6
PLÁN PREVENIE ZÁVISLOSTÍ	6
ČASOVÝ HARMONOGRAM PREVENTÍVNYCH AKTIVÍT.....	7
<i>September</i>	7
<i>Október</i>	7
<i>November</i>	7
<i>December</i>	7
<i>Január</i>	7
<i>Február</i>	7
<i>Marec</i>	7
<i>Apríl</i>	7
<i>Máj</i>	8
<i>Jún</i>	8
CIELE, ZÁMERY, OPATRENIA	8
POSTUP ŠKOLY PRI RIEŠENÍ PROBLÉMU ZÁVISLOSTI	8
PSYCHOLOGICKÉ PREDNÁŠKY	9
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	16

Legislatíva

- ✓ Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktorý upravuje priestupky, ktoré sú spáchané v súvislosti s drogami (viac v časti 1.1.3).
- ✓ Zákon 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje oprávnenie súdu rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia, prípadne vo výnimočnom prípade rozhodnúť o dočasnom odňatí maloletého dieťaťa zo starostlivosti rodičov (alebo iných osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené alebo o ktoré sa starajú), a to aj proti ich vôli a nariadiť takémuto maloletému dieťaťu pobyt v diagnostických alebo špecializovaných zariadeniach. V závažných prípadoch drogovej závislosti môže súd nariadiť maloletému dieťaťu pobyt v resocializačnom zariadení pre drogovu závislosť.
- ✓ Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon upravuje základy trestnej zodpovednosti, druhy trestov, druhy ochranných opatrení, ich ukladanie a skutkové podstaty trestných činov.
- ✓ Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu javov sociálnej patológie (viac v časti 1.1.2).

Úvod

Drogy a ich šírenie sa stávajú čoraz naliehavším spoločenským problémom. Škola si uvedomuje dynamicky sa meniacu situáciu v oblasti šírenia drogových závislostí, a preto považuje za nevyhnutné zaujať jasné stanovisko k tomuto problému.

Cieľom vypracovania tohto materiálu je snaha pomôcť žiakom v tejto závažnej oblasti a určiť základné pravidlá postupu školy. Zadefinovať ochotu školy riešiť vzniknuté problémy a dať žiakom možnosť, aby sa svojím konaním zúčastnili na pomoci svojim spolužiakom.

Pri formulovaní našich postojov sme vychádzali z nasledovných predpokladov:

1. Rozhodujúci vplyv na vznik drogovej závislosti majú všetky zážitky, skúsenosti a vzťahy, ktoré štrukturovali osobnosť človeka od raného detstva. Hybnou silou v človeku sú v značnej miere neuvedomené procesy, ktoré majú korene v jeho životnej histórii. Psychoanalytické stanovisko zdôrazňuje, že hybnými silami v človeku sú v konečnom dôsledku konflikty medzi potrebami a želaniami na jednej strane a realitou sociálneho prostredia a rodinných vzťahov na strane druhej. Vývin človeka v ranom detstve má mimoriadnu úlohu pri neskorších psychických poruchách akou je napr. chorobná závislosť.
2. Naša kultúra je prodrogová kultúra. Drogy sú v súčasnej spoločnosti všade okolo nás: tzv. legálne - alkohol a tabak - ale i nelegálne. Drogový problém je problém dospelých skôr, ako je do neho vtiahnutá mládež. Sú to dospelí, ktorí drogy vyrábajú, predávajú a podporujú ich konzumáciu otvorenou alebo skrytou formou. Ak sa chceme drogám vyhnúť, jednotlivec musí byť informovaný o nebezpečenstve návykových látok čo najskôr. Riešenie problému spočíva v prevencii. Primárna prevencia začína v živote človeka vtedy, keď ešte nemá

problémy s konzumáciou návykových látok. Výskum ukázal, že užívaniu drog bránia tieto ochranné faktory:

- ✓ rodičia, ktorí sú pre dieťa prirodzenou autoritou a pozitívnym identifikačným vzorom, poskytujúcim vhodné modely správania
 - ✓ prostredie, orientujúce dieťa na rozvíjanie jeho osobnostných potenciálov, poskytujúce dostatok priestoru na seberealizáciu
 - ✓ väzby na skupinu, ktorá uznáva etické hodnoty ako sú sloboda, zodpovednosť, láska, úcta, čestnosť, rozum
 - ✓ zmysluplné využívanie voľného času
 - ✓ zdravá sebadôvera a cieľavedomosť
 - ✓ normy zabraňujúce konzumovať drogy
 - ✓ zmysel pre humor
3. Uvedomujeme si, že nie je možné vytvoriť sterilné prostredie a direktívnymi opatreniami nie je možné tento problém úplne eliminovať. Drogovú závislosť chápeme ako chorobu a primárny problém rodiny v kontexte celospoločenských procesov a vzťahov.

Drogová prevencia

Drogovú prevenciu definujeme ako iniciatívy, aktivity a stratégie, ktoré sú uplatňované v snahe predchádzať negatívnym následkom spojeným s legálnym i ilegálnym užívaním drog. Sem patrí poškodzovanie zdravia ako aj právne, sociálne a iné následky pre užívateľa drog a jeho okolie. Cieľom týchto aktivít môže byť prevencia prvého užitia drogy, prevencia užívania drog a drogovej závislosti, ako aj redukovanie problémov užívateľa drog v jeho sociálnom prostredí. Tiež sa môžu sústrediť na predchádzanie toho, že sa užívateľ drog dostane do konfliktu so zákonom. „Primárna“ prevencia predstavuje programy, stratégie a aktivity, ktoré sa sústreďujú na prevenciu aktuálneho prvého užívania drogy. Za „sekundárnu“ prevenciu považujeme programy, stratégie a aktivity zamerané na prevenciu aktuálneho užívania drog a včasnej identifikácie a liečby ľudí, ktorí užívajú drogy v snahe predísť drogovej závislosti.

Primárna prevencia drogových závislostí

Pod pojmom prevencia drogových závislostí rozumieme predchádzanie problémom s drogami, ktoré sa môžu u žiaka objaviť, systematické pôsobenie na podmienky a príčiny tohto negatívneho javu. Získať dôveru žiaka, zhovárať sa so žiakmi vo vhodnej chvíli a byť pre žiakov vzorom je predpokladom cieľa prevencie – znížiť dopyt po drogách“.

Základné princípy

Základné princípy tejto problematiky možno zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- ✓ komplexnosť,
- ✓ pôsobenie od najútlejšieho veku,
- ✓ pôsobenie príkladom, vzorom,
- ✓ dlhodobé pôsobenie.

Charakteristické znaky prevencie

Prevencia realizovaná v škole má mať tieto charakteristické znaky

- ✓ komplexný a systémový prístup,
- ✓ pôsobenie na žiakov v určitom veku,
- ✓ pôsobenie osobnosti učiteľa na žiaka,
- ✓ atmosféra školského prostredia.

Špecifiká primárnej prevencie v škole vyplývajú z väzby medzi učiteľmi a žiakmi v danom prostredí a v určitej atmosfére. Komplexným prístupom sa rozumie pôsobenie na kognitívne, emocionálne a sociálne prejavy a rozvoj žiakov. Pre účinok pôsobenia z pohľadu výberu informácií je dôležitý vek žiakov a vhodné metódy pôsobenia na žiakov. Osobnosť učiteľa ovplyvňuje žiakov natoľko, že podľa vzťahu k učiteľovi menia svoj prístup k predmetu, ktorý učí a podľa toho diferencujú aj svoj vzťah k ostatným učiteľom. Školské prostredie je tiež dôležitým faktorom prevencie, žiaci v ňom trávajú niekedy viac ako tretinu dňa. Prostredie, ktoré je charakteristické pokojnou pracovnou a priateľskou atmosférou, zabezpečuje vyššiu výkonnosť žiakov a prebúdza ich záujem o mimoškolské aktivity.

Postup primárnej prevencie

V spolupráci s vedením školy iniciovať preventívne aktivity a koordináciu prevencie ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu:

- Plniť úlohy školského poradcu v otázkach drogovej prevencie.
- Analyzovať a monitorovať situáciu v škole z pohľadu užívania legálnych a nelegálnych drog v priestoroch školy.
- Poskytovať preventívno-výchovné konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom
- Koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu a informačnú činnosť pedagogických zamestnancov, ale i žiakov.
- Podieľať sa na zlepšení podmienok pre mimoškolské aktivity.
- Rozvíjať záujmové činnosti a tvorivosť žiakov, akceptovať krúžkovú činnosť.
- V zmysle programov podpory a ochrany detí a mládeže podporovať nielen talentovaných, ale aj problémových, resp. rizikových mládež. Podporovať kultúrne a umelecké aktivity zamerané na poslanstvo života bez drog.
- Informovať žiakov, zákonných zástupcov o činnosti preventívnych, poradenských a iných odborných zariadení a o preventívnych programoch organizovaných školou..
- V zmysle Deklarácie práv dieťaťa v školách a školských zariadeniach zabezpečovať aktívnu ochranu detí. Monitorovať zmeny v správaní detí a zabezpečiť opatrenia proti šíreniu drog v školskom prostredí. Osobitnú pozornosť venovať realizácii a rešpektovaniu Zákona NR SR č.87/2009 Z.z. a Zákona NR SR č.648/2007 Z. z. o ochrane nefajčiarov v podmienkach školy a školských zariadení.
- Spolupracovať s Mestskou políciou a Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Bratislave a s CPPPaP v Senci.

Sekundárna prevencia

- poskytnúť metodické materiály a pomôcky pre žiakov, učiteľov, rodičov,
- organizovať besedy, prednášky na zvolené témy,

- dbať na vytvorenie dostatočného množstva krúžkov v ktorých môžu žiaci tráviť čas mimo vyučovania.

Koordinátor drogových prevencií

Obsahová náplň práce koordinátora

Smerom k vedeniu školy

Predložiť plán práce školy v oblasti prevencie závislostí a sociálnej patológie v viesť evidenciu a dokumentáciu rizikových žiakov, predbežne informovať o aktuálnej situácii v uvedenej oblasti na škole. Poskytovať informácie o možnostiach spolupráce s CPPPaP, ako aj s nadväznými inštitúciami a organizáciami v Spolu s VP riešiť priestupky žiakov v súvislosti so zneužívaním drog a výskytom sociálno-patologických javov

Smerom k triednym učiteľom a ostatným pedagogickým pracovníkom

Pomáhať triednym učiteľom v otázkach poradenstva pri riešení problémov súvisiacich so zneužívaním drog a výskytom javov sociálnej patológie v Pomáhať pri organizovaní a zabezpečovaní preventívnych aktivít so žiakmi v Sprostredkovať a dohliadať na realizáciu opatrení a doporučení CPPPaP ohľadom problémových žiakov v uvedenej oblasti.

Smerom k rodičom

Zvyšovať informovanosť rodičov o možnosti a rizikách zneužívania drog a výskyte javov sociálnej patológie v zvyšovať informovanosť rodičov o trestnoprávnej zodpovednosti mládeže.

Smerom k žiakom

- zabezpečovať realizáciu preventívnych aktivít a programov pre žiakov,
- realizovať individuálne poradenstvo pre ohrozených a rizikových žiakov realizovať prieskumy aktuálnej situácie v zneužívaní drog a vo výskyte sociálnopatologických javov,
- aktualizovať nástenky s tematikou zdravého životného štýlu.

Plán prevencie závislostí

- Prieskum drogovej scény na škole pomocou dotazníka.
- Prieskum zameraný na identifikáciu javov sociálnej patológie – šikanovanie.
- Prieskum zameraný na identifikáciu javov sociálnej patológie – domáce násilie.
- Tvorba plagátov a výtvarných prác.
- Realizovanie prevencie v rámci predmetu etická výchova , občianska náuka a v rámci triednických hodín.
- Spolupráca s CPPPaP a Mestskou políciou.
- Využívanie videoprogramov s programom prevencie.
- Využívanie zážitkových foriem práce so študentmi, ktoré sú zamerané na formovanie, či zmenu postoja k drogám a sociálno patologických javov.
- Informovanie rodičov o rizikách závislosti a sociálnej patológie.
- Využívanie nástenných novín, schránky dôvery.

Časový harmonogram preventívnych aktivít

September

- Príprava plánu prevencie školy
- Poskytovanie informácií o možnostiach poradenstva v problematike závislostí pedagógom, študentom
- Nadviazanie spolupráce s Mestskou políciou
- Príprava nástenky – Zdravý životný štýl
- Spolupráca pri vytváraní záujmových krúžkov

Október

- Zmapovanie užívania legálnych drog žiakmi školy (alkohol, tabak)
- Poskytovanie informácií o možnostiach poradenstva v problematike závislostí rodičom
- Beseda o správnej výžive pri príležitosti Svetového dňa výživy

November

- Tvorba násteniek na tému – Tichí zabijaci
- Vyhodnotenie dotazníkov o užívaní legálnych drog
- Poskytnutie materiálov triednym učiteľom o škodlivosti alkoholu
- Prednáška o škodlivosti fajčenia a alkoholu na ľudský organizmus

December

- Oboznámenie žiakov a možnosťami prevencie nákazy vírusom HIV/AIDS pri príležitosti Svetového dňa AIDS (1. december)
- Beseda s lekárom v rámci prevencie HIV/AIDS a v rámci zdravého dospievania a životného štýlu
- Vianočné aktivity

Január

- Beseda s pracovníkom Mestskej polície (trestná zodpovednosť mládeže)
- Vytvorenie násteniek na tému – Prečo som na svete rád

Február

- Športové podujatie
- Aktualizácia násteniek
- Domáce násilie – beseda
- Zistenie medziľudských vzťahov v triedach, v škole

Marec

- Príprava a realizácia akcií k Týždňu boja proti rasizmu
- Vytvorenie násteniek s tematikou Týždeň boja proti rasizmu

Apríl

- Štúdia HBSC – zdravý životný štýl
- Kontrola
- Aktualizácia nástenných novín s tematikou zdravého životného štýlu a prevencie infekčných prenosných chorôb pri príležitosti Svetového dňa zdravia (7. apríl)
- Krúžková činnosť

Máj

- Realizácia športového podujatia pri príležitosti Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“
- Oboznámenie študentov s rizikom vyplývajúcim z užívania tabakových výrobkov pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku (31. mája)
- Beseda na tému Trestnoprávna zodpovednosť mládeže v Deň zdravého životného štýlu

Jún

- Vyhodnotenie celoročnej činnosti na úseku prevencie v podmienkach školy

Ciele, zámery, opatrenia

Na základe uvedených východísk si škola stanovila nasledovné ciele, zámery a opatrenia:

- A. Škola realizuje vlastný protidrogový program, ktorý prebieha v rámci vyučovania i mimo vyučovania samostatnými aktivitami. V predmetoch ako etická výchova, náboženská výchova, občianska výchova i náuka sú žiaci vedení k hlbšiemu sebaznaniu a sebaychove.
- B. Škola vlastným príkladom vytvára nedrogovú atmosféru (nefajčenie, nepožívanie alkoholu v škole, vytvorenie nedrogovej zóny).
- C. Škola sa snaží vytvárať medzi učiteľmi a študentmi vzťahy, ktoré sú pozitívne a vzájomne akceptujúce.
- D. Škola vedie študentov k spoluzodpovednosti vo vzájomných vzťahoch a k vytváraniu postojov netolerujúcich drogy.
- E. Škola v rámci drogovej prevencie ponúka podľa svojich možností pomoc rodičom a študentom, pokiaľ o ňu prejavia záujem.
- F. Škola sa snaží vytvárať priestor na skoré zistenie konzumentov drog.
- G. Škola všetkými prostriedkami bojuje proti drogám, nekompromisný postoj zaujíma voči podporovateľom, navádzačom a dealerom drog v zmysle zákona.

Postup školy pri riešení problému závislosti

V prípade podozrenia alebo zistenia, že študent užíva drogy, bude škola postupovať nasledovne:

- A. Bude iniciovať poradenské stretnutie s rodičmi a žiakom, podá informácie o probléme a skonkretizuje vzájomnú dohodu o postupe v danom prípade.
- B. Zabezpečí odborný poradenský kontakt v Centre pre liečbu drogových závislostí (CPLDZ), Centre výchovnej a psychologickéj prevencie (CVaPP) a bude spolupracovať pri realizácii ich programu v rámci svojich možností.
- C. V prípade vážneho podozrenia škola požiada o spoluprácu aj formou vyšetrenia v CPLDZ.
- D. V nevyhnutných prípadoch, na základe dohody s rodičmi a odporúčania CPLDZ, je škola ochotná pomôcť individuálnou formou štúdia a umožnením liečby.

V prípade, že zo strany žiaka a rodiča nie je záujem o spoluprácu a škola bude situáciu považovať za neúnosnú, je rozhodnutá pristúpiť k použitiu sankcií až po návrh na vylúčenie zo školy.

Psychologické prednášky

Rozvoj emocionálnej inteligencie detí	
I. stupeň	Rozvoj tolerancie inakosti u detí, vymedzenie a aktívne zoznámenie sa s pojmami vzájomná úcta, rešpekt, súcit, ľútosť, povzbudenie, opora.
II. stupeň	Rozvoj tolerancie inakosti u detí ako prevencia šikany, vymedzenie a aktívne zoznámenie sa s pojmami vzájomná úcta, rešpekt, súcit, ľútosť, povzbudenie, opora. Ako, kedy a komu môžem pomôcť?
9. ročník	Rozvoj tolerancie inakosti ako prevencia šikany, vymedzenie a aktívne zoznámenie sa s pojmami vzájomná úcta, rešpekt, súcit, ľútosť, povzbudenie, opora. Ako, kedy a komu môžem pomôcť? Sociálna interakcia ako nástroj rozvoja EQ.

Multikultúrna spoločnosť	
I. stupeň	Spoločenstvo, štát, kultúra, rasa, náboženstvo. Rôznorodosť, tolerancia. Detské práva. Aktivity vychádzajúce z teoretických východísk o danej téme.
II. stupeň	Spoločenstvo, štát, kultúra, rasa, náboženstvo. Rôznorodosť, tolerancia. Ľudské a detské práva. Aktivity vychádzajúce z teoretických východísk o danej téme.
9. ročník	Spoločnosť a spoločenstvo, štát, kultúra, etnikum, rasa, náboženstvo. Kultúrna a národná identita a jej rešpektovanie. Rôznorodosť, tolerancia. Ľudské práva. Aktivity vychádzajúce z teoretických východísk o danej téme.

Rasizmus, diskriminácia, xenofóbia	
I. stupeň	Vymedzenie základných pojmov („RD“). „Odlišnosti“ okolo nás. Stereotypy. Ako prezentovať vlastný názor a rešpektovať názory druhých.
II. stupeň	Vymedzenie základných pojmov („RDX“). Ľudské práva. Rozvoj tolerancie, pozitívnej sociálnej klímy, priateľstva. Názorová odlišnosť. Ako prezentovať vlastný názor a rešpektovať názory druhých.
9. ročník	Vymedzenie základných pojmov („RDX“). Stereotypy. Antisemitizmus a predsudky. Občianske a ľudské práva. Nenávistné prejavy, extrémistické prejavy. Rozvoj tolerancie, pozitívnej sociálnej klímy, priateľstva. Názorová odlišnosť. Ako prezentovať vlastný názor a rešpektovať názory druhých.

Bezpečný virtuálny svet	
I. stupeň	(ne)bezpečné telefonovanie, SMSky, (ne)bezpečný internet. Hry, chat.
II. stupeň	(ne)bezpečné telefonovanie, SMSky, (ne)bezpečný internet. SPAM, vírusy, e-shop, chat, hry, download, e – ohrozenia, vírusy, online obchodovanie, chat, reklama, , hoax, ZOZNAMKY.
9. ročník	(ne)bezpečné telefonovanie, SMSky, (ne)bezpečný internet. SPAM, vírusy, e-shop, chat, hry, download, e – ohrozenia, vírusy, online obchodovanie, chat, reklama, , hoax, ZOZNAMKY. Autorské práva – plagiátorstvo, zneužitie osobných údajov, používanie platobných kariet.

Bezpečné správanie

I. stupeň	Kde hrozí nebezpečenstvo – telefonovanie, opustené, cudzie miesta, sám doma. Čo robiť, ako sa brániť a ako sa nebezpečným situáciám vyhnúť. Na koho sa obrátiť, linky bezpečnosti.
------------------	--

Kyberšikanovanie

I. stupeň	Čo je kyberšikana – ako jej predchádzať a ako sa brániť. Spôsoby intervencie a pomoci.
II. stupeň	Čo je kyberšikana – ako jej predchádzať a ako sa brániť. Spôsoby intervencie a pomoci. Viem sa pohybovať vo virtuálnom svete? Internet – zodpovedne, opatrne.
9. ročník	Čo je kyberšikana – ako jej predchádzať a ako sa brániť. Spôsoby intervencie a pomoci. Viem sa pohybovať vo virtuálnom svete? Internet – zodpovedne, opatrne.

Asertívne správanie

I. stupeň	Čo je to asertivita, pasivita a agresia, ako zvládať hnev a negatívne emócie, authority - vzťah k rodičom, učiteľovi ap., sebapresadzovanie .
II. stupeň	Asertivita ako alternatíva k pasivite a agresii, metódy asertívneho správania, zvládanie hnevu a negatívnych emócií, vzťah k autorite, manipulácia, sebapresadzovanie (na konkrétnych technikách a cvičeniach si žiaci trénujú svoje asertívne správanie v sociálnej interakcii).
9. ročník	Medziľudské vzťahy na kontinuu pasivita – asertivita – agresia, metódy asertívneho správania, zvládanie hnevu a negatívnych emócií, vzťah k autorite, manipulácia, sebapresadzovanie (na konkrétnych technikách a cvičeniach si žiaci trénujú svoje asertívne správanie v sociálnej interakcii).

Alternatívne riešenie konfliktov

I. stupeň	Čo je to konflikt, typy, vznik a priebeh. Prehľad o metódach alternatívnych spôsobov riešenia konfliktov v porovnaní s klasickými – autoritatívnymi, resp. liberálnymi. Pozícia versus záujem.
II. stupeň	Čo je to konflikt, typy, vznik a priebeh. Prehľad o metódach alternatívnych spôsobov riešenia konfliktov v porovnaní s klasickými – autoritatívnymi, resp. liberálnymi. Získanie základných zručností vo facilitácii, vyjednávaní a hľadaní spoločného záujmu. Vlastná skúsenosť pri hľadaní viacerých spôsobov riešenia simulovanej a reálnej konfliktnej situácie.
9. ročník	Čo je to konflikt, typy, vznik a priebeh. Prehľad o metódach alternatívnych spôsobov riešenia konfliktov v porovnaní s klasickými – autoritatívnymi, resp. liberálnymi. Získanie základných zručností vo facilitácii, vyjednávaní a hľadaní spoločného záujmu. Mediácia. Vlastná skúsenosť pri hľadaní viacerých spôsobov riešenia simulovanej a reálnej konfliktnej situácie.

Efektívna komunikácia

I. stupeň	Význam komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia. Spätná väzba, komunikačné zlozvyky. Kritika – konštruktívna/ pravdivá, nevhodne podaná/ nepravdivá.
II. stupeň	Význam komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia. Spätná väzba, komunikačné zlozvyky. Kritika – konštruktívna/ pravdivá, nevhodne podaná/ nepravdivá. Oprávnená požiadavka. Vyjadrenie hnevu. Otázka „prečo“.
9. ročník	Význam komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia (NV) – typy NV a ich stručná charakteristika - proxemika, haptika, posturoológia, paralingvistické prejavy. Spätná väzba, komunikačné zlozvyky. Kritika – konštruktívna/ pravdivá, nevhodne podaná/ nepravdivá. Oprávnená požiadavka. Vyjadrenie hnevu. Otázka „prečo“. Modelové situácie orientované na prax z nadobudnutých teoretických poznatkov.

Sebapoznanie a sebearozvoj

I. stupeň	Spoznávanie svojej osobnosti špecifickými metodikami. Zvýšenie sebauvedomenia a vnímavosti k druhým. Sebariadenie a sebamotivácia.
II. stupeň	Spoznávanie svojej osobnosti špecifickými metodikami. Metódy poznávania tvorivosti, myšlienkové mapy. Využitie tvorivosti pri učení. Sebapoznanie ako základ vlastnej efektivity. Využitie tvorivosti pri učení. Sebariadenie a sebamotivácia.
9. ročník	Spoznávanie svojej osobnosti špecifickými metodikami. Sebareflexia a spätná väzba ako východisko systematického sebapoznávania. Plánovanie vlastného osobnostného rozvoja s ohľadom na aktuálnu životnú etapu a s ňou súvisiace vývinové úlohy. Metódy poznávania tvorivosti, myšlienkové mapy. Využitie tvorivosti pri učení. Sebariadenie a sebamotivácia.

Teambuilding

I. stupeň	Budovanie kolektívu ako prevencia šikany, spolupráca, pocit „my“, zážitková forma hier.
II. stupeň	Spoznanie fáz vývoja skupiny, skupinovej dynamiky, postoje a ich zmena, sociálna percepcia, interakcia, pocit „my“. Aktivity súvisiace s teoretickým východiskom danej témy – zlepšenie vzťahov v problémovej triede. Teambuilding ako predpoklad fungujúceho celku.
9. ročník	Spoznanie fáz vývoja skupiny, skupinovej dynamiky, účinných a efektívnych faktorov pôsobiach v práci so skupinou, postoje a ich zmena, sociálna percepcia, interakcia, pocit „my“. Aktivity súvisiace s teoretickým východiskom danej témy – zlepšenie vzťahov v problémovej triede. Teambuilding ako predpoklad fungujúceho celku.

Aplikácia ľudských práv v spoločnosti

I. stupeň	Práva všetkých detí bez rozdielu, stručná charakteristika pojmov, akceptácia seba a druhých, program výchovy k tolerancii.
II. stupeň	Práva všetkých detí bez rozdielu. Základné pojmy a súvislosti. Akceptácia seba a druhých, program výchovy k tolerancii a ľudským právam. Ľudské práva v kontexte každodenného života.
9. ročník	Práva všetkých detí bez rozdielu. Základné pojmy a súvislosti. Akceptácia seba a druhých, program výchovy k tolerancii a ľudským právam. Ľudské práva v kontexte každodenného života.

Prevenia rizikového správania

I. stupeň	Záškolačstvo a túlanie. Krádeže a vandalizmus, agresivita. Klamstvo a dôvera. Intrigy. Etiketa (odvrávanie, nevhodné slovné výrazy, zdvorilosť a spoločenské správanie).
II. stupeň	Záškolačstvo a túlanie. Krádeže a vandalizmus, agresivita. Klamstvo a dôvera. Intrigy. Sebapoškodzovanie. Etiketa (odvrávanie, nevhodné slovné výrazy, zdvorilosť a spoločenské správanie), spoločenské normy, hodnoty v živote človeka. Morálka.
9. ročník	Záškolačstvo a túlanie. Krádeže a vandalizmus, agresivita. Klamstvo a dôvera. Intrigy. Sebapoškodzovanie. Poruchy príjmu potravy. Delikvencia a kriminalita (asociálne, delikventné, protispoločenské a kriminálne správanie). Etiketa (odvrávanie, nevhodné slovné výrazy, zdvorilosť a spoločenské správanie), spoločenské normy, hodnoty v živote človeka. Morálka.

Šikanovanie

I. stupeň	Čo je násilie a dôvod vzniku. Kto je obeť/agresor a prečo. Vymedzenie pojmu šikana – forma a jej dopad na jednotlivca i skupinu. Spôsoby intervencie a pomoci.
II. stupeň	Čo je násilie a dôvod vzniku. Kto je obeť/agresor a prečo. Vymedzenie pojmu šikana – forma a jej dopad na jednotlivca i skupinu. Spôsoby intervencie a pomoci.
9. ročník	Čo je násilie a dôvod vzniku. Kto je obeť/agresor a prečo. Vymedzenie pojmu šikana – forma a jej dopad na jednotlivca i skupinu. Spôsoby intervencie a pomoci. Vplyv rodinného a školského prostredia. Šikana ako trestný čin.

Psychohygiena všedného dňa

I. stupeň	Vymedzenie pojmu stres, eustres, distres. Efektívne zvládanie záťažových situácií. Časová organizácia priebehu dňa. Môj životný priestor. Relax, záľuby.
II. stupeň	Vymedzenie pojmu stres, eustres, distres, krivka stresu. Efektívne zvládanie záťažových situácií. Časová organizácia priebehu dňa. Môj životný priestor. Relax a záľuby.
9. ročník	Vymedzenie pojmu stres, eustres, distres, krivka stresu, frustrácia, deprivácia. Efektívne zvládanie záťažových životných i bežných situácií. Časová organizácia priebehu dňa. Môj životný priestor. Relax a záľuby.

Racionálne metódy učenia

I. stupeň	Zmeny pri príchode do školy. Racionálne spôsoby osvojovania si učiva. Proces zapamätávania, význam opakovania. Hospodárenie s časom. Motivácia. Vonkajšie podmienky prípravy na vyučovanie doma. Špeciálne postupy pri učení.
II. stupeň	Zmeny pri príchode na druhý stupeň. Racionálne spôsoby osvojovania si učiva. Proces zapamätávania, význam opakovania. Hospodárenie s časom. Motivácia. Vonkajšie podmienky prípravy na vyučovanie doma. Špeciálne postupy pri učení.
9. ročník	Zmeny pri príchode na strednú školu. Racionálne spôsoby osvojovania si učiva. Proces zapamätávania, význam opakovania. Pozornosť, pamäť a myslenie. Hospodárenie s časom. Motivácia. Vonkajšie podmienky prípravy na vyučovanie doma. Špeciálne postupy pri učení.

Tréma

I. stupeň	Čo je to tréma. Tréma a výkon. Predskúškové stavy. Úzkosť, napätie a nervozita. Zlyhanie a neúspech. Sebadôvera. Ako trému odstrániť. Príprava na písomku.
II. stupeň	čo je to tréma. Tréma a výkon. Predskúškové stavy. Úzkosť, napätie a nervozita. Zlyhanie a neúspech. Sebadôvera. Ako trému odstrániť. Príprava na písomku, prijímačky, testovanie.
9. ročník	Čo je to tréma. Tréma a výkon. Predskúškové stavy. Úzkosť, napätie a nervozita. Zlyhanie a neúspech. Sebadôvera. Ako trému odstrániť. Príprava na písomku, prijímačky, testovanie.

Životný štýl

I. stupeň	Voľný čas v partii. Kult mladosti a krásy, ageizmus. Vzory a idoly. Šport. Hry a rozprávky. Internet a počítačové hry.
II. stupeň	Subkultúry mládeže, voľný čas v partii. Kult mladosti a krásy, ageizmus. Vzory a idoly. Šport. Trendy IN a OUT. Párty, žúr a chatovačka. Internet a počítačové hry. Konzum.
9. ročník	Subkultúry mládeže, voľný čas v partii. Kult mladosti a krásy, ageizmus. Vzory a idoly. Šport. Trendy IN a OUT. Párty, žúr a chatovačka. Internet a počítačové hry. Konzum.

Poruchy príjmu potravy

I. stupeň	-
II. stupeň	Závislosť od jedla – poruchy príjmu potravy. Mentálna anorexia, Mentálna bulímia. Ortorexia. Bigorexia. PPP u chlapcov a u dievčat. Príčiny, prejavy, ako môžem pomôcť. Kult krásy.
9. ročník	Závislosť od jedla – poruchy príjmu potravy. Mentálna anorexia, Mentálna bulímia. Ortorexia. Bigorexia. PPP u chlapcov a u dievčat. Príčiny, prejavy, ako môžem pomôcť. Dopad na súčasnosť a budúcnosť. Kult krásy.

Nelátkové závislosti

I. stupeň	Znaky závislosti. Internet, mobil, nakupovanie, šport, jedlo. Gamblerstvo a tipovanie (profil hráča).
II. stupeň	Znaky závislosti. Internet (chat, virtuálne vzťahy, sociálne siete), mobil, nakupovanie. Gamblerstvo a tipovanie (profil hráča). Vzťahové závislosti (sekty, kulty, partnerstvo).
9. ročník	Znaky závislosti. Internet (chat, virtuálne vzťahy, sociálne siete), mobil, nakupovanie. Gamblerstvo a tipovanie (profil hráča). Vzťahové závislosti (sekty, kulty, partnerstvo).

Látkové závislosti

I. stupeň	Alkohol a tabak, iné drogy. Legálne a nelegálne drogy. Znaky závislosti. Mýty a fakty. Cigarety. Fyzické a psychické zdravie závislého. Vplyv závislosti na vzťahy v rodine, v škole/práci, na osobnostný vývoj. Ako pomôcť závislému.
II. stupeň	Drogy (alkohol, psychotropné látky) a tabak. Legálne a nelegálne drogy. Znaky závislosti. Mýty a fakty. Alkohol – droga číslo jeden. Cigarety. Lieky a prchavé látky. Fyzické a psychické zdravie závislého. Vplyv závislosti na vzťahy v rodine, v škole/práci, na osobnostný vývoj. Ako pomôcť závislému.
9. ročník	Drogy (alkohol, psychotropné látky) a tabak. Legálne a nelegálne drogy. Znaky závislosti. Mýty a fakty. Alkohol – droga číslo jeden. Cigarety a vodné fajky. Lieky a prchavé látky. „Greska, éčko, piko, huby“. Fyzické a psychické zdravie závislého. Vplyv závislosti na vzťahy v rodine, v škole/práci, na osobnostný vývoj. Ako pomôcť závislému.

Kurz priateľstva

I. stupeň	Kto sú moji kamaráti. Ako si ich vyberám. Hádky medzi kamarátmi. Ako sa navzájom počúvať, ako sa dohodnúť. Povzbudenie, ocenenie, pomoc. Rozpoznávanie nálady a správna reakcia na ne. „Sú do seba buchnutí“
------------------	--

Vzťahy, priateľstvo, láska

II. stupeň	Čo sa mi páči/ nepáči na opačnom pohlaví. Komunikácia medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska – kde začína rozdiel a či vôbec. Rodové stereotypy. „Sú frajeri?“
-------------------	---

Všade dobre, doma najlepšie

I. stupeň	Moje miesto v rodine, spôsoby výchovy. Vzťahy v mojej rodine. Funkcie rodiny, hodnoty a postoje. Rodinné mýty a tradície.
II. stupeň	Moje miesto v rodine, spôsoby výchovy. Vzťahy v mojej rodine. Funkcie rodiny, hodnoty a postoje. Rodinné mýty a tradície. Násilie v rodine.
9. ročník	Moje miesto v rodine, spôsoby výchovy. Vzťahy v mojej rodine. Funkcie rodiny, hodnoty a postoje. Rodinné mýty a tradície. Rodinné konštelácie. Násilie v rodine.

Sme naozaj takí?

II. stupeň	Muži a ženy, chlapci a dievčatá: rodové stereotypy a predsudky v mužskej a ženskej role. Rodovo podmienené násilie. Mýtus krásy. Metrosexualita.
9. ročník	Muži a ženy: rodové stereotypy a predsudky v mužskej a ženskej role. Rodovo podmienené násilie. Mýtus krásy. Metrosexualita.

Partnerské vzťahy a sexualita

9. ročník	Čo sa mi páči, nepáči na opačnom pohlaví. Rozdiely v štýle komunikácie. Priateľstvo a láska – kde začína rozdiel a či vôbec. O čom je partnerstvo? Úcta a dôvera, tolerancia a rešpekt. Sexuálne rizikové správanie. Antikoncepcia. Sexuálne zneužitie.
------------------	---

Zodpovedné rodičovstvo

9. ročník	Sú rodičia mojím vzorom? Rola rodiča vs. partnera. Postavenie rodiny v spoločnosti. Funkcie a typy rodiny. Manželstvo. Riziká – nezamestnanosť, odmietanie detí v rodine, rozvedení a osamelí rodičia. Kedy je ten správny čas?
------------------	---

Obchodovanie s ľuďmi

II. stupeň	Vymedzenie pojmu obchodovanie s ľuďmi – fenomén súčasnosti – charakteristické znaky. Migrácia. Účely obchodovania s ľuďmi. Kto sa stáva obeťou. Životné podmienky obchodovaných osôb a druhy prác, ktoré sú nútené robiť. Čo robiť, na koho sa obrátiť v prípade núdze. Výhody a nevýhody práce v zahraničí. Situácia na Slovensku.
9. ročník	Vymedzenie pojmu obchodovanie s ľuďmi – fenomén súčasnosti – charakteristické znaky. Migrácia. Sexuálne, ekonomické vykorisťovanie, nelegálna adopcia, obchodovanie s ľudskými orgánmi, prevádzachtvo. Kto sa stáva obeťou. Životné podmienky obchodovaných osôb a druhy prác, ktoré sú nútené robiť. Čo robiť, na koho sa obrátiť v prípade núdze. Výhody a nevýhody práce v zahraničí. Situácia na Slovensku.

Spoznaj sám seba

II. stupeň	Spoznanie oblasti záujmov, osobnostné predpoklady. Finančná gramotnosť. Význam profesionálnej orientácie – ako nájsť prácu, ktorá ma bude baviť.
9. ročník	Spoznanie oblasti záujmov, osobnostné predpoklady. Finančná gramotnosť. Význam profesionálnej orientácie – ako nájsť prácu, ktorá ma bude baviť.

Ako uspieť na pohovore

9. ročník	Ako si vybrať správnu ponuku práce. Ako má vyzeráť správny životopis. Príprava na pohovor. Motivačný list. Často kladené otázky. Sebaaprezentácia. Rady a tipy.
------------------	---

Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica je záväzná pre všetkých žiakov školy, rodičov a pedagogických pracovníkov.
2. Žiaci a ich zákonní zástupcovia sú povinní oboznámiť sa s jeho obsahom na začiatku školského roku a na triednych aktívoch.
3. Táto smernica bude zverejnená na internetovej stránke školy.
4. Táto smernica bola prerokovaná na pedagogickej rade.
5. Táto smernica nadobúda účinnosť od 1. septembra 2013.

Veľký Biel, 1. september 2013

Mgr. Daniela Romanová, riaditeľka školy